

Posudek na diplomovou práci Bc. Jitky Markové

Tuberkulóza-staronový problém evropských populací

Předkládaná diplomová práce je zaměřena na oblast úmrtnosti dle příčin, přičemž studována je především úmrtnost a nemocnost na tuberkulózu v evropských populacích v období 1995–2010. Mohlo by se zdát, že tuberkulóza již není problém Evropy, ale opak je pravdou, pokud si uvědomíme, že nezanedbatelná část migrantů přicházející do Evropy je z rozvojových zemí, kde tuberkulóza má i dnes na svědomí mnoho lidských životů. Je tak nepochybné, že autorka zpracovala velmi aktuální a relevantní téma. Snad jen pro upřesnění, diplomová práce Bc. Jitky Markové se dívá na problematiku z mnohem širšího úhlu pohledu než jen z perspektivy imigrantů.

Diplomová práce je členěna do pěti kapitol, které se zahrnutím úvodu a závěru mají celkem 112 stran. Po úvodu, který představuje téma, cíle a strukturu práce, následuje kapitola první zabývající se obecnými a teoretickými východisky. Diskutovány jsou definice zdraví a nemoci a faktory, které za onemocnění stojí. Samostatná podkapitola je věnována vymezení evropského regionu podle Světové zdravotnické organizace (WHO), protože právě tento region je v následné analýze zohledněn. Autorka zde uvádí i některé problémy, které využití tohoto členění přináší. Druhá kapitola specifikuje použitá data a metody. Z uvedeného výčtu zdrojů je zřejmé, že práce byla na data velmi náročná, proto by si tato část zasloužila o něco hlubší debatu týkající se jejich kvality, přestože část čtvrté kapitoly se této problematice věnuje. V této kapitole jsou popsány i použité metody analýzy. Popsány a vysvětleny jsou ukazatele prevalence a incidence, ale i shluková analýza, dvojitá úmrtnostní tabulka a metodika Světové zdravotnické organizace pro odhad incidence a prevalence. Třetí kapitola zcela vyčerpávajícím způsobem přináší poznatky o tuberkulóze. Tato kapitola poskytuje vhled do historie onemocnění, charakteristiku onemocnění, léčbu, ale i informace o dohledu nad tuberkulózou v České republice a v Evropě. Nepochybným přínosem kapitoly je i to, že se diplomantka neomezila jen na základní a všeobecně známá fakta o tuberkulóze, ale zahrnula zde srozumitelným způsobem i poznatky z lékařství. Následující čtvrtá kapitola je analytická. Prezentovány jsou výsledky shlukové analýzy, na základě které byl evropský region dle WHO rozdělen do čtyř podoblastí. V rámci každé podoblasti je pak analyzována úmrtnost a nemocnost na tuberkulózu s využitím výše uvedených metod, přičemž je zohledněna proměnná věku, pohlaví, národnosti, HIV a úspěšnosti léčby. Uvedeny jsou i zisky v naději dožití při narození v jednotlivých zemích v případě, že by tuberkulóza byla vymýcena. Mimo uvedené, v každé podoblasti je jedna ze zemí studována podrobněji. Konkrétně jde o Česko, Slovensko, Litvu a Rusko. Pouze obrázek 13 na straně 58 lze považovat v této části práce za nadbytečný, protože ukazuje stejná data jako předchozí dva grafy. Poslední pátá kapitola se pak zabývá plány pro eliminaci tuberkulózy a výsledky výzkumu tuberkulózy, které jsou pro naplnění těchto plánů nezbytným předpokladem. Kapitola je spíše popisná, bohužel někdy až příliš, přičemž diskuze k tomu, jak reálné tyto plány jsou, je obsažena až v závěru, který shrnuje výsledky výzkumu.

Ačkoliv má diplomová práce logickou strukturu, odpovídající citace, jasně vymezený cíl a použité metody, a práce tak splňuje požadavky kladené na kvalifikační práce, drobné nesrovnalosti jsou přítomny v pravopise, v grafické úpravě (např. odsazení odstavců na str. 109 nebo 112, zarovnání seznamu tabulek a obrázků, uvedení zdroje na další straně např. str. 33, atd.) a formulacích, kde diplomantka při popisu vynechá fakt, že jde o údaje vztahující se k tuberkulóze (např. str. 76 „podíl cizinců“), nebo používá pro odborný text méně vhodné spojení „je myslím, vhodné“ (např. str. 20).

Diplomovou práci Bc. Jitky Markové doporučuji k obhajobě.